

13. Романенко О.В., Погоріла І.О. Напрямки екологічної освіти у медичних навчальних закладах. *Охорона здоров'я України*. 2008. № 1(29). С. 219.

14. Романенко О. В., Погоріла І. О. Психологічні особливості студентів-майбутніх лікарів як фактор в організації навчального процесу. *Вища освіта України*. 2009. Додаток 4. Том III (15). *Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору»*. С. 489–498.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-479-8-116>

МОТИВАЦІЯ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Ременюк Я. А.

аспірантка кафедри психології

*Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань, Черкаська область, Україна*

Навчально-професійна діяльність у ЗВО – це діяльність щоденна, багаторічна, систематична, що передбачає активну самостійну роботу самого студента з оволодіння професійними знаннями, вміннями та навичками. Тому вона залишає глибокий слід в особистості студента. Навчально-професійна діяльність має характер провідної діяльності. Провідна діяльність має такі ознаки: від неї залежать основні психологічні новоутворення на кожній стадії становлення і розвитку особистості; у її формі виникають і розвиваються нові види діяльності; у ній виникають і формуються окремі психічні процеси. Навчально-професійна діяльність, що супроводжує студентський вік, має усі ці ознаки. Ця діяльність опосередковує формування психічних новоутворень особистості на етапі її навчання у ЗВО. Зокрема, навчально-професійна діяльність забезпечує переважний розвиток мотиваційно-потребової, а на наступному етапі професіоналізації й операційно-технічної сфер особистості. Навчально-професійна діяльність містить усі можливості для того, щоб, здійснюючи її, студент став високо освіченою людиною, справжнім професіоналом. Навчально-професійна діяльність як провідна діяльність опосередковує особистісний, професійний розвиток і самовизначення студентів, виконує особистісно-утворювальну та професійно-орієнтувальну функції, створює умови для професіоналізації пізнавальної сфери студентів, для розвитку

інших видів діяльності у ній (наприклад, спілкування), для реалізації суб'єкт-суб'єктних стосунків і для формування загальної професійної спрямованості майбутніх фахівців. Вона починає виконувати перетворювальну роль тоді, коли у ній якнайповніше реалізується особистісно орієнтований підхід і здійснюється актуалізація суб'єктивного досвіду студента, тому що такий підхід посилює мотивацію вчення, а отже, підвищує активність і зацікавленість студентів у виконанні цієї діяльності та її результатах. Тобто навчально-професійна діяльність забезпечує розвиток мотиваційно-потребової сфери студентів і у своєму розвитку сама опосередковується особистісно забарвленими мотивами навчання студентів. І тому, для того щоб зміст і результати цієї діяльності мали максимально ефективний характер, необхідно враховувати закономірності та особливості мотивації навчально-професійної діяльності студентів.

Мотиваційна сфера студента тісно пов'язана зі спрямованістю особистості. Залежно від її специфіки можуть бути виокремлено три різні типи мотивів спрямованості особистості: мотиваційна сфера студента відображає суто індивідуалістичну спрямованість особистості (лише на себе), тобто суспільний сенс продукту діяльності байдужий для особистості. Ця діяльність використовується нею лише як засіб задоволення індивідуальних потреб (ідеться про вузькоособистісні мотиви); смислотворчий мотив відображає спрямованість особистості на інших людей, тобто конкретна діяльність небайдужа для особистості лише тому, що вона становить цінність для інших: батьків, викладачів, друзів тощо. У цьому разі діяльність особистості є засобом задоволення потреби у схваленні інших, суспільства загалом (це, найімовірніше, широкі соціальні мотиви); смислотворчий мотив студента відображає спрямованість особистості на справу, на професію, тобто особистість насамперед цікавить сама діяльність, її зміст. Однак за своїм індивідуальним змістом вона може не збігатися з тим смислом, що міститься у суспільному продукті (ідеться про професійні мотиви).

Навчально-професійна діяльність студентів пов'язана безпосередньо з її результатами, як близькими (наприклад, підсумки сесії), так і далекими (наприклад, рівень професійної підготовки студента як фахівця). Саме це значною мірою визначає професійне та психологічне обличчя людини, яка за п'ять років залишить стіни ЗВО. У зв'язку з цим становить інтерес аналіз відповідей студентів про те, що визначає успішність навчання у ЗВО, і порівняння їх із відповідями викладачів, отримані під час нашого дослідження. Так, на перше місце і студенти, і викладачі поставили кваліфікацію викладачів: студенти – 63%, викладачі – 82%. На друге місце за значущістю і студенти – 52%, і викладачі – 59% поставили бажання студентів навчатися. На третє місце викладачі – 41% висунули потужнішу матеріально-технічну базу навчального процесу у ЗВО, що є вельми

актуальним у зв'язку із потужним зростанням науково-технічного потенціалу загалом останнім часом. На четвертому місці 28% студентів проти 12% викладачів підкреслили вимогливість викладачів як значущу умову успішності навчання студента. Коли студентам поставили запитання про те, чи необхідний повсякденний жорсткий контроль за їхньою роботою та успішністю, за такий контроль висловилося втричі більше випускників ЗВО, ніж проти нього: «за» – 42%; «проти» – 14%; не відповіли – 44%. Таким чином, успішному формуванню мотивів навчання у ЗВО сприяє, зокрема, врахування чинників, що впливають на ефективність оволодіння студентами (молодших і старших курсів) цією діяльністю.

Можна виокремити такі особливості та закономірності мотивації навчальної діяльності студентів. По-перше, мотивація навчальної діяль-

ності має певну ієрархію, в якій виокремлюються домінантні та супутні мотиви. За період навчання в ієрархії мотивів відбуваються значні зміни, зумовлені низкою чинників (як зовнішнього, так і внутрішнього характеру). По-друге, незважаючи на полімотивованість навчальної діяльності, до групи мотивів, що стабільно опосередковують цю діяльність, входять професійні, пізнавальні, прагматичні, соціальні та мотиви особистого престижу. По-третє, необхідно розрізняти мотиви вступу до ЗВО і власне мотиви навчально-професійної діяльності. По-четверте, відмінності у мотивах навчальної діяльності студентів залежать від різних чинників (конкретних соціально-психологічних умов; специфіки обраної спеціальності; особливостей ЗВО тощо), які необхідно враховувати під час вивчення мотивів навчання у вищі, для усвідомленого і цілеспрямованого впливу на мотиваційну сферу особистості. По-п'яте, існують певні лінії розвитку мотивації, що становлять генезис мотивації навчально-професійної діяльності, який має власні критичні точки (наприклад, ослаблення мотивації навчання у період розчарування у професії). По-шосте, на систему мотивів, яка являє собою рухливу і динамічну структуру, можна впливати в процесі навчання, наприклад, через рівень викладання, організацію навчального процесу, використання активних форм навчання тощо, що дозволяє внести достатні корективи у мотивацію навчальної діяльності (наприклад, посилити позитивну і знизити негативну мотивації). Таким чином, вивчення мотивації навчально-професійної діяльності студентів охоплює насамперед дві основні проблеми. Перша – це розуміння взаємозв'язку між потребами, мотивацією і конкретною діяльністю студента, спрямованою на досягнення навчальної мети або виконання певного навчального завдання. Друга – це необхідність розроблення типології або складання переліку мотивів, що складають структуру (ієрархію) професійної мотивації, зокрема, за певними

спеціальностями (наприклад, студентів-психологів), для пояснення особливостей рушійних сил, що спричиняють і формують цю діяльність.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-479-8-117>

**ЗМІНИ ПОКАЗНИКІВ НИЗЬКОЧАСТОТНОЇ
ПР'ЄЗООЛЕКТРИЧНОЇ ТРОМБОУЕЛАСТОГРАФІЇ
У ПАЦІЄНТОК ХВОРИХ НА ГЕНІТАЛЬНИЙ ЕНДОМЕТРІОЗ
НА ФОНІ СТИМУЛЯЦІЇ ЯЄЧНИКІВ**

Су слов О. С.

*аспірант кафедри анестезіології, інтенсивної терапії
та медицини невідкладних станів
за спеціальністю 222 – Медицина*

Міжнародний гуманітарний університет

*Науковий керівник: **Тарабрін О. О.***

*доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри анестезіології, інтенсивної терапії та медицини
невідкладних станів*

*Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Захворювання на ендометріоз проявляється наявністю тканини ендометрію поза маткою, та вражає приблизно 30–50% жінок за даними наукових досліджень, які страждають на безпліддя [1, 2].

Основну причину зниження фертильності у пацієнток з ендометріозом пов'язують із порушенням регуляції овуляції та виробництва ооцитів, а також із підвищенням кількості запалених клітин у перитонеальній рідині та змінами в матковому середовищі, які перешкоджають правильному розвитку ембріона [3, 4]. Незважаючи на прогрес у розумінні захворювання, немає єдиної думки щодо точного патогенезу ендометріозу; однак існує теорія, що порушення ланок коагуляції та фібринолізу можуть відігравати вирішальну роль [5]. Дослідження показали, що вироблення тромбіну має важливе значення для імплантації бластоцисти, а також для ремоделювання децидуалізованих клітин ендометрія, подальшої інвазії трофобласта та ремоделюванні спіральної артерії. Крім того, зниження фібринолітичної активності було пов'язано з повторюваною невдачею імплантації у випадках перенесення ембріона.